

BZ505Zk Vybrané otázky správního práva a veřejné správy

25. 10. 2019

Správa školství

JUDr. David Hejč, Ph.D.

Ústavní rámec primárního, sekundárního a terciálního školství

Čl. 33 Listiny

(1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.

(2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.

Pl. ÚS 25/94

Bezplatnost vzdělání znamená, že stát nese náklady na zřizování škol a školských zařízení, na jejich provoz a údržbu, především však nevyžaduje tzv. školné, tedy poskytování vzdělání na základním a středním stupni za úplatu. Bezplatnost vzdělání nemůže spočívat v tom, že stát ponese veškeré náklady v souvislosti s realizací práva na vzdělání.

Stanovení rozsahu bezplatného poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb vládou nelze podřadit pod pojem práva na bezplatné vzdělání.

Čl. 16 Listiny

(3) Zákon stanoví podmínky vyučování náboženství na státních školách.

Základní školy, střední školy a vyšší odborné školy

Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon

- *upravuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání ve školách a školských zařízeních, stanoví podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňuje, vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a stanoví působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství.*

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

- *upravuje postavení pedagogických pracovníků a reguluje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka, jeho další vzdělávání a kariérní systém*

Podzákonná právní úprava

- vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku
- vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a o některých náležitostech povinné školní docházky
- vyhláška č. 364/2005 Sb., o dokumentaci škol a školských zařízení
- vyhláška č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání
- ...

- vnitřní předpisy, vydávané v návaznosti na specifickou potřebu konkrétního vzdělávacího zařízení (obligatorně/fakultativně)

Zásady vzdělávání (§ 2 ŠkolZ)

- poskytování vzdělání je **veřejnou službou** (Pl. ÚS 25/94)
- **zásady:**
 - rovný přístup občanů ČR a EU/zákaz diskriminace
 - zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce
 - vzájemný respekt účastníků vzdělávání
 - bezplatnost základního s středního vzdělávání
 - zdokonalování vzdělávacího procesu v ohledem na výsledky vědy a výzkumu
 - možnost celoživotního vzdělávání

Vzdělávací programy

- **základní dokumenty, vymezující směr a cíl vzdělávací soustavy**
- **Národní vzdělávací program (§ 3 ŠkolZ)**
 - vydává MŠMT, schvaluje Parlament
 - cílem zachování jednotné vzdělávací politiky (respektování regionálních specifik)
- **Rámcový vzdělávací program (§ 4 ŠkolZ)**
 - vydává MŠMT
 - vymezuje povinný obsah a podmínky vzdělávání
 - *závazný pro školní vzdělávací programy*
 - podklad pro tvorbu učebnic a výši financí ze státního rozpočtu pro školství
 - zavádí tzv. standard vzdělávání
 - NSS sp. zn. 1 Ao 1/2011-49

- **Školní vzdělávací program (§ 5 ŠkolZ)**
 - vytváří jednotlivé školy (ředitel po projednání se školskou radou)
 - soulad s rámcovým vzdělávací programem
 - zohledňuje specifické potřeby

- **Vzdělávací program vyšší odborné školy**
 - zpracovává příslušná VOŠ
 - musí být akreditováno MŠMT, podmínkou je kladné stanovisko Akreditační komise

Předškolní vzdělávání (§ 33 a násl. ŠkolZ)

- organizuje se pro děti ve věku zpravidla **od 3 do 6 let**, nejdříve však pro děti od 2 let (ale bez právního nároku)
- je **povinné** pro dítě, které do začátku školního roku dovrší pěti let - zvedeno od školního roku 2017/2018
 - **omlouvání neúčasti** dětí ze vzdělávání v povinném předškolním vzdělávání (§ 34a odst. 4 ŠkolZ)
- **ředitel** mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy
- **přednostně** musí být přijaty děti:
 - od tří let s podmínkou trvalého pobytu ve spádovém obvodu mateřské školy
 - pokud nelze z kapacitních důvodů. má obec, ve které má dítě místo trvalého pobytu, povinnost zajistit mu místo v jiné mateřské škole

Základní vzdělávání (§ 36 a násl. ŠkolZ)

- školní **docházka povinná** po dobu devíti školních roků
- ukončení povinné školní docházky vs ukončení základního vzdělávání získáním stupně základního vzdělání
- **oprávnění** zák. zástupce vybrat školu podle uvážení, přednostní právo přijetí ale ve školském spádovém obvod, kde má žák trvalý pobyt
- **povinnost** zák. zástupce přihlásit dítě k povinné školní docházce – jinak odpovědnost za přestupek podle § 182a ŠkolZ
- **Individuální vzdělávání** – povolení ředitele školy, pouze v rámci prvního stupně základní školy, osobou alespoň s maturitní zkouškou, pravidelné přezkušování zpravidla každé pololetí
- O výsledcích vzdělávání je vydáno *vysvědčení* – veřejná listina

- **střední škola**
 - gymnázium
 - střední odborná škola
 - střední odborné učiliště
- vzdělávání **všeobecné** nebo **specializované**
- **podmínky přijetí** – splnění povinné školní docházky + splnění podmínek pro přijetí
- forma společné části maturitní zkoušky od 2011 (český jazyk a literatura, cizí jazyk nebo matematika)
 - odpovědné MŠMT – organizačně technické a personální zabezpečení svěřeno krajským úřadům
 - žádost o přezkoumání průběhu a výsledků – výsledek může být zrušen – přezkoušení nebo výsledek zkoušky změněn

Vzdělání ve vyšších odborných školách

- vlastní **vzdělávací programy** (akreditované)
 - program musí být zveřejněn

- ukončuje **absolutoriem**
 - skládá se ze zkoušky z odborných předmětů, cizího jazyka a obhajoby absolventské práce
 - označení absolventa – diplomovaný specialista – za jménem „DiS“ -

Školský rejstřík (§ 141 a násl ŠkolZ)

- je **veřejný seznam**, který obsahuje:
 - a) rejstřík **škol a školských zařízení**,
 - vede MŠMT a krajský úřad
 - zápisem - právo poskytovat vzdělávání a školské služby, vydávat doklady o vzdělání, nárok na příspěvek z veřejného rozpočtu

 - a) rejstřík **školských právnických osob**
 - vede MŠMT
 - konstitutivní účinky z hlediska existence právní existence školské právnické osoby

Školská právnická osoba (§ 141 a násl ŠkolZ)

- právnický osoba zřízená podle ŠkolZ
- činnost – poskytování vzdělávání a školských služeb
- Zřizovatel:
 - MŠMT
 - kraj, obec nebo svazek obcí
 - jiná právnická osoba nebo fyzická osoba

orgánem školské právnické osoby zřízené ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí je **ředitel**.

- je statutárním orgánem – jmenuje a odvolává jej zřizovatel

orgány školské právnické osoby zřízené jinou právnickou osobou nebo fyzickou osobou jsou **ředitel a rada**.

Pedagogický pracovník

- **ten, kdo** je zaměstnancem právnické osoby realizující činnost školy a vykonává přímou vyučovací, výchovnou, speciálně pedagogickou nebo pedagogicky psychologickou činnost

Povinnosti:

- vykonávat řádně pedagogickou činnost
- chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta,
- chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka a studenta
- zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje

Práva:

- na zajištění podmínek potřebných pro výkon pedagogické činnosti
- aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání
- volit a být voleni do školské rady,
- na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Státní správa

- **MŠMT**
 - ústřední orgán státní správy
 - koncepční a řídicí pravomoci + koordinační funkce
 - zřizovatel škol a školských zařízení
 - postavení nadřízeného SO – krajské a obecní úřady
- **MO, MV, MS, MZV**
 - zřizují školy a školská zařízení (speciálně zaměřené vzdělávání)
- **ČŠI**
 - podřízena MŠMT
 - správní úřad s celostátní působností
 - vnitřní členění – ústřední a školní inspektoráty
 - v čele ČŠI je ústřední školní inspektor
- **Ředitel**
 - nejnižší článek výkonu státní správy
 - § 164 odst. 1 ŠkolZ

Samospráva

- **Obec** (samostatná působnost)
 - zajišťuje podmínky pro plnění povinné školní docházky – zřizuje základní školy nebo zajistí u školy jiné obce nebo svazku obcí
 - pokud území více škol – obecně závazná vyhláška vymezující školské obvody spádové školy (jinak rozhodnutí krajského úřadu v přenesené působnosti)
- **Kraj** (samostatná působnost)
 - povinen zajišťovat podmínky pro realizaci středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním atd.
 - zřizuje proto školy a školská zařízení podle § 181 ŠkolZ
- **Školská rada**
 - samosprávný orgán školy – zákonní zástupci, zletilý žáci a studenti, pedagogičtí pracovníci, zřizovatel a další osoby – podílejí se na správě školy
 - smyslem zajistit zvýšení vlivu veřejnosti na školství ke zvýšení úrovně vzdělávací soustavy

Vysoké školy

Prameny právní úpravy

čl. 33 Listiny

čl. 15 odst. 2 Listiny

- *svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby je zaručena*

čl. 17 Listiny

- *svoboda projevu a právo se vyjadřovat*

Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách

- *upravuje právní postavení všech vysokých škol*

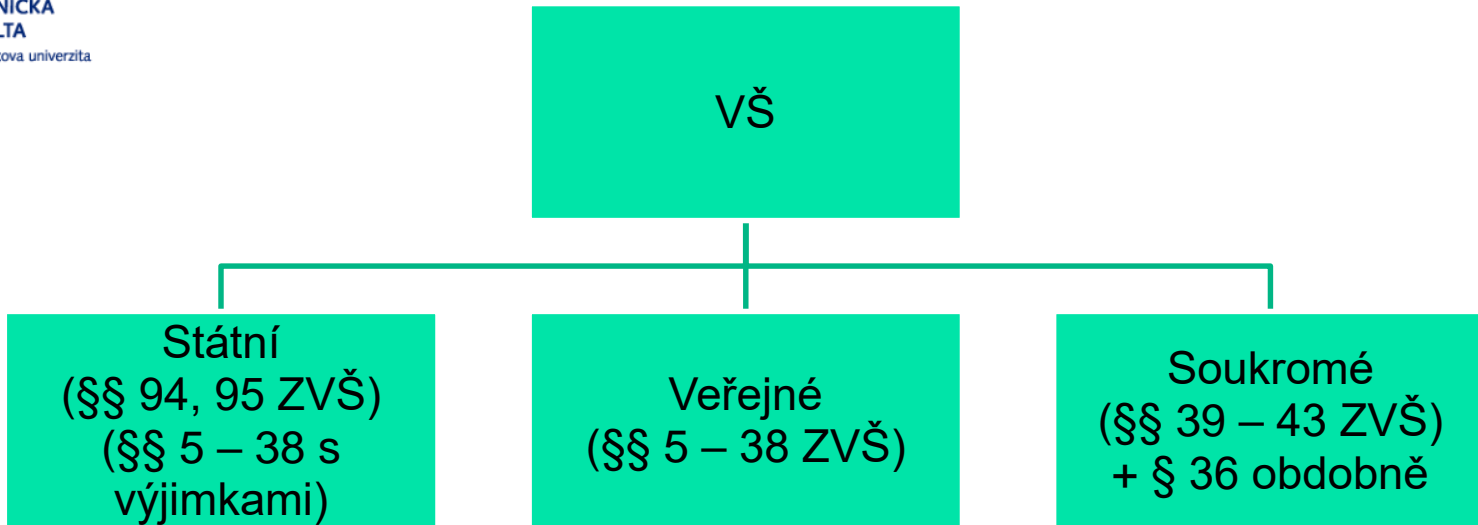
Evropské aspekty

Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání – započatý tzv. Boloňským procesem (1998)

Prohloubení mezinárodní spolupráce, mobilita, sociální dimenze, kvalita a modernizace vysokého školství.

Vysoké školy

- nejvyšší článek vzdělávací soustavy – terciální vzdělávání – pouze vysoká škola má oprávnění udělovat akademické tituly
- Akademické svobody a akademická práva – principy právního státu - z
- právnická osoba
- Dělení vysokých škol:
 - **veřejné**
 - **soukromé**
 - **státní**
- Dělení podle typu
 - **univerzitní** (možné všechny typy studijních programů, činnost pedagogická i výzkumná/vědecká/umělecká/vývojová atd.
 - **neuniverzitní** (zaměřená na bakalářské studijní programy, ale může i magisterské)

Součást
organizační složky
státu / Organizační
složka státu

Státní rozpočet –
obrana/vnitro

Veřejná
vysoká škola

Státní
rozpočet -
školství

S.r.o. / a.s. /
o.p.s.

Zejména
vlastní
hospodářská
činnost

Veřejná vysoká škola

- Zřízena (zrušena, sloučena) **výhradně zákonem (§ 5 ZoVŠ) - seznam v příloze č. 1 zákona o VŠ**

1. Univerzita Karlova
2. Univerzita Palackého v Olomouci
3. České vysoké učení technické v Praze
4. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
5. Akademie výtvarných umění v Praze
6. Vysoké učení technické v Brně
7. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
8. Masarykova univerzita
9. Mendelova univerzita v Brně
10. Akademie múzických umění v Praze
11. Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
12. Janáčkova akademie múzických umění v Brně
13. Univerzita Pardubice
14. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
15. Česká zemědělská univerzita v Praze
16. Technická univerzita v Liberci
17. Vysoká škola ekonomická v Praze
18. Univerzita Hradec Králové
19. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
20. Ostravská univerzita
21. Slezská univerzita v Opavě
22. Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
23. Západočeská univerzita v Plzni
24. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
25. Vysoká škola polytechnická Jihlava
26. Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích

- přiznává akademické tituly
- koná habilitační řízení
- koná řízení ke jmenování profesorem
- používá akademické insignie a koná akademické obřady
- **financovány** ze státního rozpočtu, poplatky spojené se studiem, výnosy z doplňkové činnosti, dary, rozpočet ÚSC a další.
- **samospráva** – rozhoduje o vnitřní organizační struktuře, počet přijatých uchazečů, tvorba a uskutečňování studijních programů, organizace studia, vědecké/výzkumné a další tvůrčí činnosti, rozhoduje v pracovněprávních věcech, hospodaření, výše poplatku za studium...

Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy

- podléhají registraci MŠMT
- obligatorní: statut, volební a jednací řád akademického senátu, vnitřní mzdový princip, jednací řád vědecké rady, studijní a zkušební řád, stipendijní řád, disciplinární řád...
- projev autonomie – abstraktní akt – normativní charakter – není obecně závazný/není pramen práva – soulad se zákony
- nabývá platnosti rozhodnutím MŠMT o registraci X
správní rozhodnutí o zamítnutí

Soukromá vysoká škola

- Právnícká osoba soukromého práva, je oprávněna - pokud jí MŠMT udělilo **státní souhlas** (§ 39 ZoVŠ)
- Organizace a činnost také upravena **vnitřními předpisy** (platí obdobně jako v případě veřejných VŠ)
 - Zejm. stanoví, **které orgány** podle ZoVŠ vykonávají působnost
- **Financování**
 - **Poplatky spojené se studiem** stanoví soukromá VŠ ve svém vnitřním předpisu (§ 59, bez zákonných omezení)
 - Možné i určité financování ze státního rozpočtu (§ 40 odst. 2, 4)

Státní vysoká škola

- ***vojenská vysoká škola a policejní vysoká škola***
- odborníci pro ozbrojené síly a bezpečnostní sbory
- **právní forma** – organizační složka státu – financování ze státního rozpočtu z kapitol MO a MV
- **ministři** – rozhodují o otázkách personálních (např. stanoví plat rektorovi) i organizačních (např. rozhodují o zřízení nebo zrušení fakulty)
- **ministerstva** – rozdělování finančních prostředků, kontrola jejich využívání, stanovení výše poplatků za studium, rozhodování o přiznání stipendia, tvorba dlouhodobých záměrů atd. + úkoly nadřízeného správního orgánu ve správním řízení

Další pojmy a instituty

Akademická obec vysoké školy

- akademičtí pracovníci a studenti

Akreditované studijní programy

- **bakalářský studijní program** (zejm. příprava na specializovaný výkon povolání + umožnit další navazující studium) – bakalářská práce
- **magisterský studijní program** (samostatný nebo navazující; zaměřeno na teoretické poznatky a aplikační schopnosti) – diplomová práce
- **doktorský program** (tvůrčí, vědecký, výzkumný) – disertační práce

Forma studia

- prezenční, distanční, kombinovaná (různé formy aktivní účasti na studiu)

Akreditace studijního programu

Je oprávněním realizační povahy

- Přijímat uchazeče ke studiu
- Konat výuku a zkoušky (vyučovat, ověřovat znalosti...)
- Udělovat akademické tituly (tedy konat státní závěrečné zkoušky)
- Konat rigorózní řízení

Uděluje ji

- Národní akreditační úřad pro vysoké školství
- Vysoká škola „sama sobě“, pokud pro danou oblast a typ studijního programu získala institucionální akreditaci

Institucionální akreditace je oprávnění VŠ *samostatně vytvářet a uskutečňovat určený typ nebo určené typy studijních programů v určené oblasti nebo v určených oblastech vzdělávání*

Začíná zápisem

Končí

Úspěšně (pozor, od 1. 9. 2016 lze vyslovit neplatnost vykonání státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce - § 47c a násl.)

Neúspěšně

Zanecháním

(Nedobrovolným) ukončením

Vyloučením

*Za **disciplinární přestupek***

Za podvodné jednání při přijímacím řízení

•Zánikem akreditace

Orgány vysoké školy

Orgány veřejných vysokých škol

Samosprávné

Akademický senát

Rektor

Vědecká (akad.) rada

Disciplinární komise

Rada pro vnitřní hodnocení

Ostatní

Kvestor

Správní rada

Státní vysoké školy

*- mají totožné orgány
(s výjimkou správní rady)*

Soukromé vysoké školy

*- stanoví své orgány
samy (vnitřními
předpisy)*

Dozor státu nad vysokoškolskou samosprávou

Stát (prostřednictvím MŠMT či NAÚ) zasahuje do činnosti VŠ jen v zákonem vymezených oblastech

Financování (resp. „spoluřízení“ u státních VŠ),
povolování vzniku soukromých VŠ

Dozor nad normotvorbou

Dozor nad zákonností a konkrétními povinnostmi
VŠ

Dozor nad kvalitou poskytovaného vzdělání

=> **akreditace**

BZ505Zk Vybrané otázky správního práva a veřejné správy

25. 10. 2019

Živnostenské podnikání

JUDr. David Hejč, Ph.D.

Základní východiska

Teoretická východiska

- postoj státu ke stanovení podmínek – přístupový režim k podnikatelským oprávněním
- míra ingerence státu – 2 přístupy/koncepce:
 - **reglementační**
 - silnější vliv státu
 - přesné a poměrně přísné podmínky, které je nutno prokazovat a pro vznik oprávnění se posuzuje jejich splnění
 - kontrola
 - **liberalizační**
 - minimalizace ingerence státu
 - minimální podmínky, prokazování jejich splnění se nevyžaduje
 - počítá se s působením pravidel tržního mechanismu

Právní úprava živnostenské správy

Čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy; čl. 2 odst. 2 a 3 Listiny; čl. 4 Listiny

Čl.26 Listiny

(1) Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

(2) Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

Čl.44 Listiny

Zákon může právo na podnikání a jinou hospodářskou činnost omezit soudcům, prokurátorům, zaměstnancům státní správy a územní samosprávy ve funkcích, které určí, příslušníkům bezpečnostních sborů a příslušníkům ozbrojených sil.

- srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 24/17

Právní úprava živnostenské správy

Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

- vymezuje podmínky pro podnikání – vznik, změna a zánik živnostenských oprávnění
- úprava výkon kontroly nad dodržováním předmětných podmínek, resp. nad vlastním živnostenským podnikáním a správně-právní odpovědnost

Zákon 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech

- organizace živnostenské správy (působnost a pravomoc živnostenských úřadů)

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb.

- obsahové náplně jednotlivých živností

Správní řád

- obecná procení právní úprava

Živnostenský zákon

- má povahu správně-právního předpisu – povaha právních vztahů:
 - mezi správními orgány a subjekty ucházejícími se o živ. podnikání nebo jej provozující
 - nerovnost vztahů
 - hmotněprávní a procesněprávní vztahy
 - týkají se oprávnění k živnostenskému podnikání

Pozitivní vymezení

- Živnostenské podnikání – živnost (§ 2) – *kumulativně*
 - činnost soustavná
 - provozovaná samostatně, vlastním jménem na vlastní odpovědnost
 - za účelem dosažení zisku

požadavek souladu takové činnosti s podmínkami stanovenými živ. zákonem – soulad s veřejnými zájmy

Negativní vymezení

- Živnostenské podnikání není (§ 3):
 - činnosti, které sice jinak vyhovují pozitivnímu vymezení jsou z režimu zákona ex lege vyloučeny – taxativní výčet

Živností se rozumí taková podnikatelská činnost, která není vyloučena z působnosti živnostenského zákona.

Živností NENÍ (§3)

- provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené PO (tzv. státní monopoly) – dříve poštovní služby
- využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvl. zákony, jejich původci nebo autory – např. činnost hudebních skupin a kapel
- výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících s právem autorským podle zvláštního právního předpisu
- restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi
- provádění archeologických výzkumů
- další činnost v rozsahu regulovaném dle zvláštních zákonů (včetně tzv. svobodných povolání) ...

Živností NENÍ (§3)

- výkon povolání regulovaný zvláštními zákony (mnohdy souvisejícími s profesními komorami) , tj. činnost
 - lékařů, zubních lékařů a farmaceutů, nelékařských zdravotnických pracovníků
 - veterinárních lékařů, dalších veterinárních pracovníků
 - advokátů, notářů, patentových zástupců a soudních exekutorů
 - znalců a tlumočnicků
 - auditorů a daňových poradců
 - burzovních dohodců
 - zprostředkovatelů a rozhodců, mediátorů (dle Z o mediaci)
 - úředně oprávněných zeměměřických inženýrů
 - autorizovaných architektů, aut. ing. činných ve výstavbě a aut. inspektorů
 - auditorů bezpečnosti pozemních komunikací

Živností NENÍ (§3)

- další činnost v rozsahu regulovaném dle zvláštních zákonů, např.
 - spektrum specifických finančních služeb (činnost bank, pojišťoven, obchodníků s CP)
 - pořádání loterií a jiných podobných her
 - hornická činnost
 - výroba a distribuce elektřiny a plynu
 - námořní doprava a rybolov, drážní doprava
 - výkon inspekce práce, zprostředkování zaměstnání
 - výchova a vzdělávání ve školách, předškolních a školských zařízeních zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, vzdělávání v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech a programech celoživotního vzdělávání
 - provozování letišť
 - poskytování zdravotních služeb, provozování pohřebišť
 - archivnictví

Organizace

Organizace

- formální pojetí veřejné (živnostenské) správy
- vykonavatelé živnostenské (státní) správy - realizace vzniku, změny a zániku živnostenského oprávnění + kontrola živnostenského podnikání a správní trestání
- **zákon 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech**
- Soustava živnostenských úřadů je podle zákona tvořena:
 1. Živnostenským úřadem České republiky.
 2. krajskými živnostenskými úřady.
 3. obecními živnostenskými úřady

Organizace

Živnostenský úřadem České republiky (MPO)

- ústřední orgán
- zpracovává **koncepte** v oblasti živnostenského podnikání,
- vykonává **řídící, koordinační, kontrolní a metodickou** činnost vůči krajským živnostenským úřadům
 - rozhoduje jako správní orgán **první instance**,
 - rozhoduje o **odvolání** proti rozhodnutím krajských živnostenských úřadů,
 - může obecním živ. úřadům nařídit provedení kontroly
 - je správcem **živnostenského rejstříku**
 - ...

Organizace

Krajské živnostenské úřady (krajské úřady/Magistrát hl. m. Praha)

- vykonává **řídící, koordinační, kontrolní a metodickou činnost**, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu
- rozhoduje o **odvolání** proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu,
- může obecním živ. úřadům nařídít provedení kontroly
- 13 krajských úřadů + Praha

Organizace

obecní živnostenské úřady

- obecní úřady s rozšířenou působností
 - rozsah výkonu veřejné správy obecních živnostenských úřadů je primárně dán živnostenským zákonem
- dále např.
 - přijímá oznámení a hlášení v oblasti sociálního zabezpečení od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění, a to v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy
- 205 III. obcí + 22 (Praha 1 až Praha 22) – celkem 227

Organizace

Samospráva:

- **Hospodářská komora České republiky**
 - Posláním je vytvářet příležitosti pro podnikání, prosazovat a podporovat opatření, která přispívají k rozvoji podnikání v ČR, a tím i k celkové ekonomické stabilitě státu.
- **Živnostenská společenstva (sdružení, svazy, cechy, asociace apod.)**
 - mohou požádat o začlenění do HK ČR - stávají se tak složkou HK ČR a získávají v organizační struktuře HK ČR stejné postavení jako okresní nebo regionální komory.

Živnostenské oprávnění

Subjekty oprávněné provozovat živnost

- vůči nim je vykonávána veřejná správa
- fyzické i právnické osoby (podmínky musí splňovat odpovědný zástupce)
- Odpovědný zástupce
 - je FO, která je ustanovená podnikatelem – je k podnikateli ve smluvním vztahu
 - odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů - „navenek“ však stále odpovídá podnikatel
 - povinen a současně oprávněn usměrňovat činnost pracovníků podnikatele a upozorňovat řídicí orgány podnikatelského subjektu na zjištěné nedostatky a navrhopvat či činit opatření k jejich odstranění – „odborný garant“
 - obligatorně u PO a FO, pokud sami nesplňují podmínky, jinak fakultativně

Subjekty oprávněné provozovat živnost

- zahraniční fyzické nebo právnické osoby
 - provozují živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba, pokud ze zákona nevyplývá něco jiného.
 - zahraniční fyzická osoba musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu. – neplatí pro členské státy EU
 - FO, které byla udělena mezinárodní ochrana, a její rodinní příslušníci – stejné podmínky jako občan ČR

Počty podnikatelů dle občanství podnikajících v České republice

- Období: stav k 30. 6. 2018
- Celkem cizinců: **88814**

- např.:
- Slovensko: **17150**
- Vietnam: **21500**
- Ukrajina: **21830**
- Německo: **3257**
- Vánoční ostrov: **1**

Rozdělení živností

Podle rozdílů v přístupovém režimu k oprávnění:

- **Ohlašovací**
 - volná
 - řemeslné
 - vázané
- **Koncesované**
- obsahově lze dělit na obchodní, výrobní a poskytující služby (orientační význam)
- **nařízení vlády č. 278/2008 Sb.**

Dle způsobu vzniku

Ohlašovací živnosti

- Vznikají na základě akceptovaného aktu ohlášení živnosti

Dle požadavků

- Volné
- Řemeslné
- Vázané

Koncesované živnosti

- Vznikají na základě konstitutivního rozhodnutí příslušného ŽÚ o udělení koncese

5. Chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)
8. Pěstitelské pálení
10. Výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků
34. Výroba, vývoj, projektování, zkoušky, instalace, údržba, opravy, modifikace a konstrukční změny letadel, motorů letadel, vrtulí, letadlových částí a zařízení a leteckých pozemních zařízení
45. Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti
47. Zprostředkování obchodu a služeb
48. Velkoobchod a maloobchod
49. Zastavárenská činnost a maloobchod s použitým zbožím
50. Údržba motorových vozidel a jejich příslušenství
55. Ubytovací služby
58. Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí
60. Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
69. Překladatelská a tlumočnická činnost
75. Praní pro domácnost, žehlení, opravy a údržba oděvů, bytového textilu a osobního zboží
76. Poskytování technických služeb
77. Opravy a údržba potřeb pro domácnost, předmětů kulturní povahy, výrobků jemné mechaniky, optických přístrojů a měřidel
78. Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu
79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost
80. **Výroba, obchod a služby jinde nezařazené**

Pěstitelské pálení

Výroba ovocných destilátů pro pěstitele ovoce v pěstitelských pálenicích.

Výroba, obchod a služby jinde nezařazené

Výroba, obchod a služby v oblastech, které nejsou předmětem jinde nezařazené živností koncesovaných, vázaných a řemeslných, ani nespádají pod jinou činnost uvedenou v příloze č. 4 k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Živnosti řemeslné

Řeznictví a uzenářství	Hodinářství	a nádob na plyny
Mlékárenství	Zlatnictví a klenotnictví	Montáž, opravy, revize a
Mlynářství	Truhlářství, podlahářství	zkoušky zdvihacích zařízení
Pekařství, cukrářství	Výroba a opravy hud. nástrojů	Izolátérství
Pivovarnictví a sladovnictví	Opravy ostatních dopravních	Malířství, lakýrnictví,
Zpracování kůží a kožešin	prostředků a pracovních	natěračství
Aplikace, výroba a opravy	strojů	Pokrývačství, tesařství
ortopedické obuvi	Zednictví	Klempířství a oprava
Broušení a leptání skla	Montáž, opravy, revize a	karoserií
Zpracování gumárenských	zkoušky elektrických	Kamnářství
směsí	zařízení	Opravy silničních vozidel
Zpracování kamene	Montáž, opravy a	Holičství, kadeřnictví
Slévárenství, modelářství	rekonstrukce chladicích	Barvení a chemická úprava
Kovářství, podkovářství	zařízení a tepelných	textilií
Obráběčství	čerpadel	Čištění a praní textilu a
Zámečnictví, nástrojářství	Vodoinstalátérství, topenářství	oděvů
Galvanizérství, smaltérství	Montáž, opravy, revize a	Kominictví
Výroba, instalace, opravy el.	zkoušky plyn. zařiz. a plnění	Hostinská činnost
strojů a přístrojů, el. a	nádob plyny	Kosmetické služby
telekomunikačních zařízení	Montáž, opravy, revize a	Pedikúra, manikúra
	zkoušky tlakových zařízení	

Hostinská činnost

Činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, v níž jsou prodávány.

V rámci živnosti je možno poskytovat ubytování ve všech ubytovacích zařízeních (například hotel, motel, kemp, ubytovna) a v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavbách pro rodinnou rekreaci. Pokud zůstane zachována povaha živnosti, lze provádět prodej pomocí automatů (nápojové, občerstvovací), doplňkový prodej (například tabákové výrobky, upomínkové předměty, základní hygienické potřeby), prodej pokrmů a nápojů přes ulici, půjčování novin a časopisů, půjčování stolních společenských her (například karty, šachy), provozování her (například kulečnick, bowling).

Hostinská činnost

Činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, v níž jsou prodávány.

V rámci živnosti je možno poskytovat ubytování ve všech ubytovacích zařízeních (například hotel, motel, kemp, ubytovna) a v bytových domech, rodinných domech nebo ve stavebách pro rodinnou rekreaci. Pokud zůstane zachována povaha živnosti, lze provádět prodej pomocí automatů (nápojové, občerstvovací), doplňkový prodej (například tabákové výrobky, upomínkové předměty, základní hygienické potřeby), prodej pokrmů a nápojů přes ulici, půjčování novin a časopisů, půjčování stolních společenských her (například karty, šachy), provozování her (například kulečník, bowling).

Živnosti vázané

Diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům
přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky

Geologické práce

Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků

Výroba a zpracování paliv a maziv

Výroba nebezpečných chem. látek a nebezp. chemických přípravků a prodej chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické

...

Oční optika

Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady

Projektová činnost ve výstavbě

Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty.

Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence

...

Průvodcovská činnost horská

Vodní záchranná služba

...

Péče o dítě do tří let věku v denním režimu

Psychologické poradenství a diagnostika

...

Provozování solárií

Průvodcovská činnost horská

Činnost horského průvodce spočívá v organizování a provádění jednotlivců nebo skupin v horském prostředí, s výjimkou oblastí ledovců, skal, kaňoningu a všech dalších terénů, v nichž postup vyžaduje použití horolezecké techniky, horolezeckých pomůcek a materiálu (zejména stoupacích želez, cepínů, lan, jistících prostředků), kdy v zasněžených horských terénech je provádění možné pouze ve zvlněných terénech severského typu a je vyloučena realizace jakýchkoli lyžařských, skialpinistických a obdobných činností, s výjimkou chůze na sněžnicích po značených turistických cestách.

Činnost horského vůdce, kterou je organizování a provádění jednotlivců nebo skupin ve vysokohorském prostředí, včetně ledovců, při skalním lezení a horolezectví na zajištěných cestách, umělých lezeckých stěnách, při skialpinistických túrách, vedení a organizování vysokohorských expedic, včetně zajišťování bezpečnosti.

V rámci živnosti je možno uskutečňovat činnost informační, půjčování lezecké, horolezecké, skialpinistické a obdobné výbroje a výstroje.

Průvodcovská činnost horská

a) střední vzdělání s maturitní zkouškou a profesní kvalifikace pro horskou průvodcovskou činnost podle zvláštního právního předpisu

Nebo

b) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru

Živnosti koncesované

- Nejrozumnější doprava
- Provoz strelnic, krematorií...
- Ochrana majetku a osob, detektivní služby
- Provozování cestovní kanceláře
- Výroba a rozvod tepelné energie apod.

Živnosti koncesované

Výroba a úprava kvasného lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) alternativně:

- a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, farmacii, lékařství nebo veterinární lékařství,
- b) vyšší odborné vzdělání v oboru zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, farmacii nebo veterinární lékařství a 3 roky praxe v oboru,
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na potravinářskou technologii, chemii, zemědělství, nebo v oboru laborant pro farmaceutickou výrobu a 3 roky praxe v oboru,
- d) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akr. podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným MŠMT, nebo minist., do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a

Celková roční statistika

Počet ke dni :	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.1994	31.12.1993	31.12.1992
Celkem platných ŽO	3 660 644	3 645 647	3 556 358	1 595 077	1 263 758	940 334
<i>pro živnosti : koncesované</i>	262 937	248 137	232 298	147 668	124 558	89 312
: <i>vázané</i>	299 786	360 637	346 865	239 092	203 508	164 467
: <i>řemeslné</i>	981 317	964 650	948 230	245 711	224 947	190 517
: <i>volné</i>	2 116 604	2 072 223	2 028 965	962 606	710 745	496 038
ŽO pro fyzické osoby	2 854 598	2 871 189	2 819 905	1 276 164	1 030 631	799 127
ŽO pro právnické osoby	806 046	774 458	736 453	318 913	233 127	141 207
ŽO pro cizince	113 817	111 034	107 255	19 858	8 823	0

Počet podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle pohlaví

Období: 2. čtvrtletí 2018

"ŽO" je živnostenské oprávnění

Pohlaví	Podnikatelé	ŽO
Muži	1288881	1927398
Ženy	729960	952824
v ČR celkem	2018841	2880222

Počet ŽO pro fyzické osoby podle typů živností a dle pohlaví

Typ	Kód	Muži	Ženy	Celkem
Koncese	K	140613	42220	182833
Volná živnost	L	1034298	646448	1680746
Řemeslná živnost	R	650022	152986	803008
Vázaná živnost	V	102465	111170	213635
Celkem	SUM	1927398	952824	2880222

Vznik živnostenského oprávnění

- **živnostenské oprávnění** - je svou povahou subjektivním právem veřejnoprávní povahy
- zákon stanoví **podmínky vzniku a provozování** živnosti (osobní charakteristiky subjektů - FO)
 - podmínky **všeobecné** (absolutní – vždy)
 - plná svéprávnost - lze nahradit
 - bezúhonnost.
 - podmínky **zvláštní** (relativní)
 - odborná nebo jiná způsobilost stanovená zákonem

- Správní poplatek 1 000 Kč

Ohlašovací živnosti

- Volné
 - Netřeba prokázání odborné ani jiné způsobilosti
- Řemeslné
 - Potřebné prokázání odborné způsobilosti, zpravidla vyučením v oboru spojeným se získáním tříleté praxe v oboru
- Vázané
 - Potřebné prokázání složitějších kvalifikačních předpokladů, zpravidla zvláštního oprávnění či osvědčení , event. SŠ či VŠ vzdělání, popř. rekvalifikaci s praxí

Koncesované živnosti

- svou podstatou jde o živnosti složitější, s „většími možnými riziky“
- kladeny vyšší odbornostní a kontrolní požadavky, než u živností ohlašovacích
- ověření jejich splnění je náročnější

Všeobecné podmínky

- **plná svéprávnost**
 - zletilostí, které se nabývá dovršením 18 let před tím
 - přiznáním svéprávnosti (může přiznat soud, alespoň 16 let a podmínky)
 - uzavřením manželství (může povolit soud, alespoň 16 let a důležité důvody)

Počet podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle věkové struktury

Období: 2. čtvrtletí 2018

"ŽO" je živnostenské oprávnění

"FO" je fyzická osoba

Věk	Podnikatelé (FO) - počet	Podnikatelé (FO) - %	Živnosti (FO) - počet	ŽO pro fyzické osoby - %
Skupina <18	11	0,00	12	0,00
Skupina 18-20	4939	0,25	6259	0,22
Skupina 21-25	59325	2,94	78964	2,74
Skupina 26-30	139291	6,90	191038	6,63
Skupina 31-35	179039	8,87	250622	8,70
Skupina 36-40	230614	11,42	329340	11,44
Skupina 41-45	307589	15,24	450726	15,65
Skupina 46-50	255122	12,64	377368	13,10
Skupina 51-55	239556	11,87	353050	12,26
Skupina 56-60	194447	9,63	282331	9,80
Skupina 61-65	179033	8,87	255098	8,86
Skupina 66-70	123232	6,10	169274	5,88
Skupina 71-75	68548	3,40	89944	3,12
Skupina 76-80	25520	1,26	31788	1,10
Skupina 81-85	8605	0,43	10090	0,35
Skupina >85	3970	0,20	4318	0,15
Celkem v ČR	2018841	100,00	2880222	100,00

Všeobecné podmínky

- **Bezúhonnost** (sleduje veřejný zájem)
- nesplňuje
 - osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje,
 - neplatí, pokud se na ni hledí, jako by nebyla odsouzena
- prokazování bezúhonnosti – u občana ČR výpisem z evidence Rejstříku trestů; jiná je situace u zahraničních osob (§ 46 odst. 1 písm. a) a b)

Zvláštní podmínky

- liší se podle toho, zda jde o živnost řemeslnou, vázanou nebo koncesovanou
- odborná a jiná způsobilost (profesní a jiné kvalifikační předpoklady)
 - příloha č. 5 – živnosti, jejichž výkon může být zajištěn jen FO splňujícími stanovenou odbornou způsobilost
 - dále zvláštní zákony
- V případě živ. podnikání PO – podmínky musí splňovat tzv. odpovědní zástupci

Překážky provozování živnosti

- skutečnosti, jejichž vznik má za následek znemožnění vzniku živnostenského oprávnění a provozování živnosti (tím doplňují všeobecné a zvláštní podmínky)
- překážky:
 - **Konkurz** - prohlášení konkurzu na majetek podnikatele
 - **Insolvenční řízení** - zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že 1) majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení nebo 2) je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů

V průběhu insolvenčního řízení může podnikatel, na jehož majetek byl prohlášen konkurs, činit úkony související se vznikem, změnou nebo zrušením živnostenského oprávnění, jen s písemným souhlasem insolvenčního správce (obdobně u předběžného opatření v insolvenčním řízení)

Překážky provozování živnosti

■ Překážky

- **Zákaz činnosti** – vyslovený v trestním nebo správním řízení (soud nebo správní orgán) - po dobu trvání tohoto zákazu živnost, do jejíž obsahové náplně tato činnost spadá, nemůže provozovat (živnost v oboru nebo příbuzném oboru)

Jedná-li se o živnost **volnou** - jen na kterou se vztahuje zákaz činnosti.

- **zrušení živnostenského oprávnění** živnostenským úřadem proto, že závažným způsobem porušuje povinnosti stanovené právními předpisy nebo rozhodnutím o udělení koncese (po stanovenou dobu, pak může ohlásit živnost nebo požádat o koncesi)

Vznik živnostenského oprávnění

Procedura vzniku živnostenského oprávnění

- Ohlašovací živnosti
 - činnosti méně náročnými zvláštními podmínkami
 - pro vznik oprávnění je rozhodující vůle subjektu

- Koncesované živnosti
 - činnosti vyžadující splnění nejpřísnějších zvláštních podmínek
 - pro vznik oprávnění je rozhodující vůle živnostenského úřadu

- Míra reglementace přístupového režimu k živnostenskému oprávnění

Ohlašovací živnost

- pokud subjekt splňuje všeobecné i zvláštní podmínky k provozování živnosti stačí, aby zamýšlené provozování živnosti ohlásil zákonem předepsaným způsobem
 - podmínky **všeobecné** (absolutní – vždy)
 - plná svéprávnost - lze nahradit
 - bezúhonnost.
 - podmínky **zvláštní** (relativní)
 - odborná nebo jiná způsobilost stanovená zákonem

Ohlašovací živnost

- u kteréhokoliv *obecního živnostenského úřadu*, nebo kteréhokoliv *kontaktního místa veřejné správy* (následně neprodleně doručeno živ. úřadu)

- náležitosti – vztahují se k osobě (ohlašovatel) a k předmětu podnikání (viz § 45)

- + potřeba připojit předepsané odklady (viz § 46)
 - výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad
 - doklad prokazující odbornou způsobilost, pokud ji zákon vyžaduje.
 - doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž umístila sídlo

Ohlášení živnosti se předkládá na tiskopise vydaném Ministerstvem průmyslu a obchodu. (§ 45a odst. 3)

JEDNOTNÝ REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ
FYZICKÁ OSOBA

podací razítka

ČÁST A - PODNIKATEL

91 Podnikatel

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) pohyblivý žena / muž ¹⁾		f) rodné příjmení	g) všechna dřívější příjmení
f) rodinný stav		h) místo narození	i) okres
k) státní občanství	l) státní občanství	m) datum narození	n) rodné číslo
o) identifikační číslo		p) obchodní firma (jen u osob zapsaných do obchodního rejstříku)	

92 Bydliště

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) státní		

93 Místo podnikání

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) státní		

94 Pobyt na území ČR (pro zahraniční osoby)²⁾

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) povolený pobyt do		

95 Předmět podnikání (u živnosti volně vyznačené číslo oborů činností na seznamu)³⁾
a) přílohy § 45a odst. 3, § 50 Znovoborného zákona o ústřední rejst. Žádání o koncesi pro předání podnikání

a) Podnikání číslo 1	b) datum vzniku živnostenského opodínění	c) datum zahájení provozování živnosti
d) datum ukončení provozování živnosti		

96 Právnická

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) státní		
i) datum zahájení provozování živnosti = provozování		j) příslušný podnikání, provozování a provozování dle par. 20a / u živnosti volně číslo oborů	
k) provozování podnikání / konzultace		AND / NE	

97 Odpovědný zástupce

a) titul	b) jméno	c) příjmení	d) titul
e) státní občanství		f) rodné příjmení	g) datum narození
h) místo narození		i) okres	j) státní
k) pohyblivý žena / muž ¹⁾		l) rodné číslo	

98 Bydliště odpovědného zástupce

a) název ulice	b) číslo popisné	c) číslo orientační	d) PSČ
e) název obce	f) část obce		
g) okres	h) státní		

¹⁾ vyplní člá státní příslušník, který nemá přiděleno rodné číslo
²⁾ vyplní pouze osoba, která má povolený pobyt
 MPO FO – verze 5. 03 (172008) ³⁾ vyplní se, pokud FO zamýšlí provozovat živnost na úboje úřadu
1 ⁴⁾ vedoucí se škrtně

§ 45 – náležitosti FO

- 2) Fyzická osoba v ohlášení uvede
 - a) jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, státní občanství, adresu bydliště, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, místo narození (obec, okres, stát) a rodné příjmení,
 - b) u odpovědného zástupce údaje uvedené v ustanovení písmene a) obdobně, provozuje-li živnost prostřednictvím jeho osoby,
 - c) zahraniční fyzická osoba jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, dále adresu bydliště mimo území České republiky, adresu místa pobytu v České republice (pokud byl povolen), označení a adresu umístění odštěpného závodu v České republice; je-li odpovědným zástupcem osoba s bydlištěm mimo území České republiky, uvede též adresu místa jeho pobytu v České republice, pokud mu byl pobyt povolen,
 - d) adresu sídla,
 - e) předmět podnikání s vymezením podle odstavce 4, případně další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění,
 - f) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
 - g) provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů,
 - h) dobu povoleného pobytu, jedná-li se o osobu, na kterou se vztahuje povinnost mít povolený pobyt podle § 5 odst. 5,
 - i) titul nebo vědeckou hodnost osob uvedených v písmenech a) až c) zapisované do občanského průkazu podle zákona o občanských průkazech (dále jen „titul nebo vědecká hodnost“), pokud je budou při provozování živnosti používat,
 - j) případný požadavek na automatickou změnu adresy sídla na adresu bydliště.
 - k) případně adresu pro doručování všemi živnostenskými úřady.

§ 45 – náležitosti PO

- (3) Právnícká osoba v ohlášení uvede
 -
 - a) obchodní firmu nebo název, adresu sídla, u fyzické osoby nebo u fyzických osob, které jsou členy jejího statutárního orgánu anebo osobou oprávněnou zastupovat právnickou osobu, která je členem statutárního orgánu, jméno, příjmení, rodné číslo, bylo-li přiděleno, datum narození, adresu bydliště nebo adresu místa pobytu na území České republiky, pokud byl povolen, datum vzniku funkce, a u právnické osoby, která je členem jejího statutárního orgánu, obchodní firmu nebo název, adresu sídla a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a datum vzniku funkce; údaje týkající se členů statutárního orgánu neuvádí právnická osoba, která vzniká zápisem do veřejného rejstříku vedeného rejstříkovým soudem⁶⁸) (dále jen "veřejný rejstřík"),
 -
 - b) u odpovědného zástupce údaje uvedené v ustanovení odstavce 2 písm. a) obdobně, provozuje-li živnost prostřednictvím jeho osoby,
 -
 - c) označení a adresu umístění odštěpného závodu v České republice, jde-li o zahraniční právnickou osobu; je-li odpovědným zástupcem osoba s bydlištěm mimo území České republiky, uvede též adresu místa jeho pobytu v České republice, pokud mu byl pobyt povolen,
 -
 - d) identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
 -
 - e) předmět podnikání s vymezením podle odstavce 4, případně další doplňující údaje vztahující se k rozsahu živnostenského oprávnění,
 -
 - f) provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno bezprostředně po vzniku živnostenského oprávnění, s výjimkou mobilních provozoven a automatů,
 -
 - g) titul nebo vědeckou hodnost osob uvedených v písmenech a) až c), pokud je budou při provozování živnosti používat.
 -
 - h) případně adresu pro doručování všemi živnostenskými úřady.

Ohlašovací živnost

- Vznik oprávnění – **dnem ohlášení** (neurčí-li ohlašovatel jinak)
- **Splnil-li** ohlašovatel všechny podmínky stanovené zákonem, **provede živnostenský úřad zápis** do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a **vydá podnikateli výpis**.
- **Nesplňuje-li** ohlašovatel podmínky stanovené tímto zákonem, živnostenský úřad **zahájí řízení** a **rozhodne** o tom, že živnostenské oprávnění **ohlášením nevzniklo**
- do vydání výpisu prokazuje podnikatel své oprávnění stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu

Ohlašovací živnost

- Nemá-li ohlášení náležitosti, vyzve živnostenský úřad ohlašovatele ve lhůtě k odstranění závad – k tomu stanoví lhůtu nejméně 15 dnů
- Po dobu lhůty uvedené ve výzvě neběží lhůta pro provedení zápisu do živnostenského rejstříku a vydání výpisu.
- Odstraní-li ohlašovatel závady ve stanovené lhůtě nebo ve lhůtě prodloužené, považuje se ohlášení **od počátku za bezvadné.**

Ohlašovací živnost

- **Neodstraní-li** ohlašovatel závady ve stanovené nebo prodloužené lhůtě, živnostenský úřad **zahájí řízení a rozhodne** o tom, že živnostenské oprávnění ohlášením **nevzniklo**
- Pokud ohlašovatel před vydáním rozhodnutí **závady odstraní** a živnostenský úřad zjistí, že jsou splněny podmínky pro vznik živnostenského oprávnění, **řízení ukončí zápisem do živnostenského rejstříku a vydá výpis.**

Městský úřad Kolín
obecní živnostenský úřad
Karlovo nám.45, Kolín I

Č. j.: 1668/2011/OŽÚ/H/4
Sp. značka: 1668/2011/OŽÚ/H

Výpis z živnostenského rejstříku

Jméno a příjmení: **Ing. Zdeněk Verner**
Rodné číslo: **770528/0781**
Datum narození: **28.05.1977**
Bydliště: **285 06, Ledečko 108**
Místo podnikání: **285 06, Ledečko 108**
Identifikační číslo: **71593659**

Živnostenské oprávnění č. 1

Předmět podnikání: **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona**
Obory činnosti: **Zprostředkování obchodu a služeb
Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí
Poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií a posudků
Projektování pozemkových úprav
Příprava a vypracování technických návrhů, grafické a kresličské práce
Překladačská a tlumočnická činnost
Poskytování technických služeb**
Vznik oprávnění: **15.04.2009**
Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Živnostenské oprávnění č. 2

Předmět podnikání: **Projektová činnost ve výstavbě**
Vznik oprávnění: **16.03.2011**
Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Živnostenské oprávnění č. 3

Předmět podnikání: **Provádění staveb, jejich změn a odstraňování**
Vznik oprávnění: **16.03.2011**
Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Koncesovaná – povolovaná živnost

- žádost se podává u kteréhokoliv *obecního živnostenského úřadu*, nebo kteréhokoliv *kontaktního místa veřejné správy* – opět tiskopis
- ke vzniku oprávnění a provozování živnosti musí živnostenský úřad nejprve posoudit žádost o koncesi - splnění všeobecných a zvláštních podmínek
- Náležitosti žádosti se vztahují k osobě a předmětu živnosti + nutno splnit náležitosti stanovené zvláštním zákonem

Koncesovaná živnost

- Pokud vady – úřad vyzve do 30 dnů a stanoví lhůtu – neodstraní-li vady, řízení se zastaví.
- oprávnění vzniká až rozhodnutím (jeho právní mocí) o udělení koncese (konstitutivní účinky) X nejsou splněny podmínky – rozhodnutím zamítne
- v rozhodnutí o povolení koncese může úřad pro výkon živnosti uložit závazné podmínky ke koncesované živnosti.
- oprávnění se dokládá výpisem ze živnostenského rejstříku (vydá se do 5 dnů od povolení) a do té doby se prokazuje samotným pravomocným rozhodnutím

Změny oprávnění

- oznamují se změny týkající se údajů a dokladů sdělených při ohlášení živnosti nebo podání žádosti o povolení
- Živnostenský úřad provede zápis do živ. rejstříku a vydá výpis.
- Pokud změny budou takové povahy, že bude třeba oprávnění zrušit – zánik živnostenského oprávnění

Zánik oprávnění

- smrtí podnikatele, nejde-li o případy podle § 13,
- zánikem právnické osoby, nejde-li o případy podle § 14,
- uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou,
- výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,
- stanoví-li tak zvláštní právní předpis,
- rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.

Zrušení živnostenského oprávnění rozhodnutím

Nelze považovat za sankční opatření jako rozhodnutí o uložení pokuty – spíše preventivní povaha

Vedle zrušení lze pozastavení – správní uvážení (konkrétní okolnosti)

Obligatočně:

- *podnikatel již nesplňuje podmínky svéprávnosti nebo bezúhonnosti,*
- *nastanou překážky podle § 8, nejedná-li se o překážku podle § 8 odst. 5 u živnosti volné,*
- *podnikatel o to požádá*
- *podnikatel neprokáže právní důvod užívání prostor podle § 31 odst. 2.*

Zrušení živnostenského oprávnění rozhodnutím

Obligatočně:

- *na návrh orgánu státní správy vydávajícího stanovisko podle § 52 odst. 1 z důvodu, že podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy.*
- ...

Fakultativně:

- *jestliže podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje podmínky stanovené rozhodnutím o udělení koncese, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy*
- *jestliže podnikatel neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky; neoznámil-li přerušování provozování živnosti*

Živnostenský rejstřík

- je informačním systémem veřejné správy
- správcem je Živnostenský úřad České republiky – vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu
- provozovateli jsou obecní a krajské živ. Úřady (vedou jej)
- slouží k přesné evidenci živnostensky podnikajících subjektů a jejich živností a ke zveřejňování (některých) evidovaných údajů (mimo např. rodná čísla nebo přehled uložených pokut)

Kontrola

Živnostenská kontrola

- Zjišťuje se, nakolik odpovídá existující stav tomu, co býti mělo nebo býti má a zjišťují se příčiny nesplnění příslušných povinností, a ze zjištěného stavu se vyvozují závěry a stanoví příslušná opatření.
- V případě, kdy již oprávnění vzniklo:
 - podmínky pro získání (musí být po celou dobu zachovány)
 - podmínky vlastního provozování živnosti (odvíjí se od vzniku oprávnění) – povinnosti stanovené živ. zákonem (§ 31), zvláštními zákony + popř. stanovené v rozhodnutí o udělení koncese
- kontrola současně musí být racionální, aby nadměru nenarušovala chod kontrolovaných činností

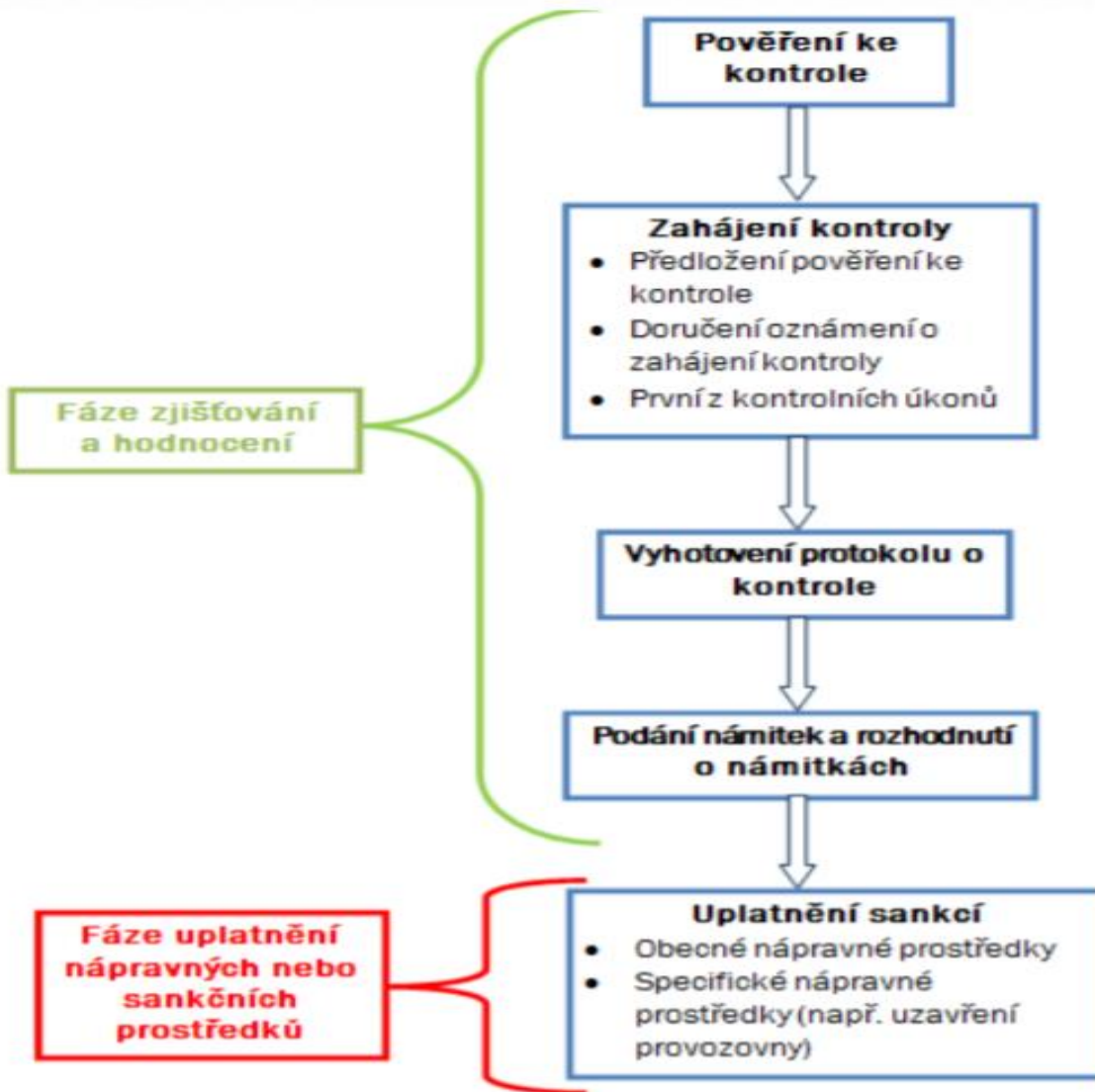
Živnostenská kontrola

- faktický výkon obecní živnostenské úřady; krajské živnostenské úřady a ministerstvo mohou provedení živnostenské kontroly nařídit.
- **obecná úprava kontrolní řád – zákon č. 255/2012 Sb.**
- Zvláštní úprava v živ. zákoně (procesní)
 - Prokazování při kontrole průkazem nebo písemným pověřením k jednotlivé kontrole.
 - Podnikatel je oprávněn přizvat v průběhu kontroly jím zvolenou třetí osobu. Nepřítomnost třetí osoby není důvodem k přerušení kontroly.
 - Živnostenský úřad může rozhodnutím uložit podnikateli odstranění nedostatků zjištěných při provozování živnosti – odvolání nemá odkladný účinek.

Živnostenská kontrola – kontrolní řád

PRŮBĚH KONTROLY

- Průběh kontroly se v detailech liší dle jednotlivých druhů kontrol. Obecně lze však kontrolu rozdělit do dvou fází.

Živnostenská kontrola – kontrolní řád

Zahájení kontroly

- zahajovaná z moci úřední (včetně podnětu)
- prvním kontrolním úkonem, jímž je
 - a) předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě,
 - b) doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě;
 - c) první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole

Povinnosti kontrolujícího

- Předložit pověření k provedení kontroly
- Zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly
- Šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby
- Vydat potvrzení o zajištění originálních podkladů
- Umožnit podnikateli účastnit se kontrolních úkonů
- Vyhotovit protokol

Práva kontrolujícího

- Požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, která je na místě kontroly
- Provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět měření
- Požadovat poskytnutí údajů a dokumentů
- Pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy
- Užívat technických prostředků podnikatele (telefon, pokladna, váha)
- Vyžadovat součinnost

Práva kontrolovaného

- požadovat po kontrolorovi předložení pověření ke kontrole
- namítat podjatost kontrolora nebo přizvané osoby
- seznámit se s obsahem protokolu o kontrole
- podávat námítky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole

Povinnosti kontrolovaného

- vytvořit podmínky pro realizaci kontroly
- umožnit kontrolorovi výkon jeho oprávnění
- poskytovat potřebnou součinnost
- podat ve lhůtě určené kontrolorem písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou

Živnostenská kontrola – kontrolní řád

Protokol o kontrole

- Účelem je zachytit průběh kontroly a popsat, jaké skutečnosti byly kontrolou zjištěny.
- Protokol neobsahuje konkrétní sankci za porušení povinnosti. Pouze konstatuje, že podnikatel některou ze svých povinností nesplnil nebo ji splnil chybně.
- Případné ukládání sankcí je potom předmětem samotného správního řízení
- Námitky proti kontrolním zjištěním
- Nevyhoví-li námitkám vedoucí kontrolní skupiny nebo kontrolující ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřídí je nadřízená osoba kontrolujícího

Přestupky

Přestupky

- aby živ. úřady mohly plnit své úkoly, jsou vybaveny pravomocí ke správnímu trestání při zjištění porušení příslušných právních povinností
- Dříve přestupky FO a jiné správní delikty PO a podnikajících FO
- od 1. 7. 2017 jen přestupky – zákon č. 250/2016 Sb.

Systematika právní úpravy

- Zákon č. 250/2016 Sb. – obecná hmotněprávní i procesně právní úprava - **lex generalis**
 - procesněprávní úprava – správní řád – lex generalis

- Živnostenský zákon (**lex specialis**) – skutkové podstaty jednotlivých přestupků
 - + v prvním stupni projednávají obecní živnostenské úřady; pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.

Pojem přestupek

- **§ 5 a přestupek**
- *Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. (x Přestupkem je **zaviněné** jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.)*
- **Pozitivní a negativní vymezení přestupku**
- **Formálně – materiální (společenská škodlivost) pojetí**

NSS sp. zn. 5 As 104/2008: *Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek*

ODPOVĚDNOST FYZICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- FO může být subjektem, resp. pachatelem přestupku pouze osoba:
 - odpovídajícího **věku** – den následující po 15. narozeninách (§ 18)
 - **příčetná** X duševní porucha v době spáchání přestupku neumožňující rozpoznat protiprávnost jednání nebo jednání ovládat X ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti (§ 19)

- FO je **pachatelem**, jestliže svým **zaviněným** jednáním naplnila **znaky přestupku** nebo jeho **pokus**, je-li trestný (§ 13 odst. 1)

ODPOVĚDNOST FYZICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje **zavinění** – subjektivní stránka – formy zavinění:
 - úmysl – přímý, nepřímý
 - nedbalost – vědomá, nevědomá
- postačí zavinění z **nedbalosti**, nestanoví-li **zákon** výslovně, že je třeba **úmyslného** zavinění
- Forma zavinění může mít význam při určení druhu správního trestu a jeho výměry (§ 37)

ODPOVĚDNOST PRÁVNICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- PO je subjektem, resp. pachatelem přestupku, jestliže:
 - k naplnění znaků přestupku došlo jednáním FO, které je přičitatelné PO
 - byla porušena právní povinnost uložená PO (nebo organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí PO), a to:
 - při činnosti PO,
 - v přímé souvislosti s činností PO
 - nebo ku prospěchu PO nebo v jejím zájmu;

ODPOVĚDNOST PRÁVNICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- Osoby, jejichž jednání je přičitatelné PO:
 - statutární orgán nebo člen statutárního orgánu,
 - jiný orgán PO nebo jeho člen,
 - zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
 - FO, která plní úkoly PO,
 - FO, kterou PO používá při své činnosti,
 - FO, která za PO jednala, jestliže PO výsledku takového jednání využila
- Objektivní odpovědnost PO – možnost liberace

ODPOVĚDNOST PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- Podnikající FO je pachatelem (**případ kdy jedná sama**), jestliže:
 - k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a
 - byla porušena právní povinnost uložená FO/podnikající
- = Podnikající FO je též pachatelem (**jedná prostřednictvím**), jestliže:
 - k naplnění znaků přestupku došlo jednáním FO, které je přičitatelné podnikající FO
 - byla porušena právní povinnost uložená FO/podnikající a to:
 - při podnikání FO,
 - v přímé souvislosti s podnikáním FO, nebo
 - ku prospěchu podnikající FO nebo v jejím zájmu

ODPOVĚDNOST PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY ZA PŘESTUPEK

- Osoby, jejichž jednání je **příčitatelné** podnikající FO:
 - zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení,
 - fyzická osoba, která plní úkoly podnikající fyzické osoby,
 - fyzická osoba, kterou podnikající fyzická osoba používá při své činnosti, nebo
 - fyzická osoba, která za podnikající fyzickou osobu jednala, jestliže podnikající fyzická osoba výsledku takového jednání využila.
- **Obdobné použití** právní úpravy odpovědnosti právnických osob, s výslovnými výjimkami, zohledňujícími odlišné povahy (podnikající) fyzické osoby a právnické osoby
- Objektivní odpovědnost – možnost liberace
- Odpovědnost **nezaniká** přestane-li FO podnikat (§ 23/2)

ZÁNİK ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPEK

- Odpovědnost za přestupek zaniká:
 - uplynutím „promlčecí“ doby,
 - smrtí FO,
 - zánikem PO, nemá-li právního nástupce, nebo
 - vyhlášením amnestie

- Jedná se o okolnosti, které nastanou **po spáchání přestupku**, ale dříve **než je o něm pravomocně rozhodnuto** X Je nutno je odlišit od okolností vylučujících protiprávnost, kdy se o přestupek vůbec nejedná.

ZÁNİK ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPEK

■ Smrtí FO

- zánik právní osobnosti (§ 23 OZ),
- prohlášení člověka za mrtvého určí soud v rozhodnutí den, který platí za den smrti (§ 26 občanského zákoníku)

■ zánikem PO

- zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku, pokud je v něm zapsaná, jinak skončením likvidace (§ 185 OZ
- s výjimkou přechodu odpovědnosti za přestupek na právního nástupce

■ amnestie (§ 104)

- uděluje prezident republiky
- nabývá účinnosti dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů.

ZÁNIK ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPEK

- **Uplynutím „promlčecí“ doby**

- de facto jedná o **prekluzivní** lhůtu, neboť se k ní přihlíží z úřední povinnosti (tedy nikoli na základě námítky účastníka řízení) a jejím uplynutím odpovědnost za přestupek zaniká

- **Promlčecí doba činí**

- 1 rok, nebo
- 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč

- **Počíná** běžet dnem následujícím **po dni spáchání** přestupku – tj. kdy došlo k ukončení jednání/kdy nastal účinek

- Zvláštní úprava počátku běhu promlčecí doby u **pokračujícího, hromadného a trvajícího přestupku - § 31/2**

ZÁNÍK ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPEK

- **Stavení promlčecí doby:**

po dobu, po kterou trvá určitá překážka uvedená v zákoně, promlčecí doba neběží, avšak po odpadnutí překážky její běh pokračuje – tato doba se do promlčení nezapočítává – viz § 32/1

- **Přerušení promlčení doby:**

okolnost, která brání správnímu orgánu vést řízení o přestupku – viz § 32/2; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba, která je stanovena jako objektivní v délce max. 3 roky nebo 5 let od spáchání, jejímž uplynutím odpovědnost za přestupek definitivně zaniká

Přechod odpovědnosti PO/podnikající FO za přestupek

- **Cílem** je zabránit, aby právnická osoba, která spáchá přestupek, unikla odpovědnosti například tím, že účelově dobrovolně zanikne a způsobí tak přechod práv a povinností na nový subjekt, svého právního nástupce, který by jinak nebylo možno za přestupek postihnout.
- **PO**
 - Odpovědnost přechází na právního nástupce, pokud jich je víc, odpovídá za přestupek každý z nich, jako by přestupek spáchal sám.
- **Podnikající FO**
 - přechází v případě její smrti na osobu, která pokračuje v její podnikatelské činnosti – pokud jich je více obdobně jako PO **X** v případě, že podnikající fyzická osoba nezemře, avšak přestane podnikat, odpovídá i nadále jako podnikající fyzická osoba

SPRÁVNÍ TRESTY A JEJICH UKLÁDÁNÍ

- Správní trest/sankce je považována za právní **následek** spáchání přestupku
- ***Nulla poena sine lege***
- **Druhy** správních trestů:
 - **napomenutí,**
 - **pokuta,**
 - **zákaz činnosti,**
 - **propadnutí věci nebo náhradní hodnoty,**
 - **zveřejnění rozhodnutí o přestupku**
- Ize uložit **samostatně nebo spolu s jinými X**
napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Jednotlivé správní tresty a jejich výkon

■ Pokuta

- **nejtypičtějším a nejfrekventovanějším** správním trestem
- **základní** horní hranicí je 1 000 Kč, nestanoví-li zvláštní zákon jinak
- u **mladistvého** se horní hranice snižuje na polovinu – nikdy však nesmí přesahovat 5 000 Kč; to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou.
- **splatná** je do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci, pokud správní orgán (nebo zvláštní zákon nestanoví lhůtu jinou
- **Příkazem na místě** lze uložit pokutu nejvýše 10 000 Kč. Mladistvému obviněnému nejvýše 2 500 Kč; to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou.

Příklad skutkových podstat v živ. zákoně

§ 63

(1) Právnická osoba se dopustí přestupku dále tím, že provozuje činnost, která je

a) živností volnou,

b) předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, nebo

c) předmětem živnosti koncesované, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),

b) do 750 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),

c) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c).

Určení druhu a výměry správního trestu

- **Určení druhu a výměry správního trestu**
 - § 37 demonstrativní výčet – tzn. přihlédne se zejména:
 - k povaze a závažnosti přestupku
 - k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, atd.
- Povaha a závažnost přestupku je dána zejména – viz § 38
- Jako k polehčující okolnosti se přihlédne zejména k – viz § 39
- Jako k přitěžující okolnosti se přihlédne zejména k – viz § 40
- Nutnost se řádně vypořádat **v odůvodnění** rozhodnutí

Určení druhu a výměry správního trestu

- (NSS, sp. zn. 1 As 9/2008, 2092/2010 Sb. NSS, „Správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt **je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů **doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které **vyplynuly** z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn stanovit je v nezbytném rozsahu **odhadem.**“)****

Určení druhu a výměry správního trestu

- MěS Praha (sp. zn. 10 Ca 250/2003, 560/2005 Sb. NSS)
*„**preventivní** úloha postihu nespočívá jen v účinku vůči žalobci. Postih musí mít sílu **odradit** od nezákonného postupu i jiné nositele stejných zákonných povinností; tento účinek pak může vyvolat jen postih odpovídající významu chráněného zájmu, včas a věcně správně vyvozený. Jde-li o finanční postih, musí být **znatelný** v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a nutně tak musí v sobě obsahovat i **represivní složku**. V opačném případě by totiž postih delikventa smysl postrádal“.*

Určení druhu a výměry správního trestu

- NSS (sp. zn. 7 As 188/2012, 2878/2013 Sb. NSS)
*„Pokuta může být **ojedinělá a nebývale vysoká**, ukládá-li se za neobvyklý a velmi závažný správní delikt, tedy za něco, co vybočuje z obvyklého standardu „běžných“ deliktů a na co je třeba reagovat přísnější sankcí.“* – je možné využívat **rozpětí a správní uvážení**
- **Správní uvážení** – možnost výběru vhodného řešení na základě zákonného zmocnění
- **NSS** (sp. zn. 8 As 5/2005, 1062/2007 Sb. NSS),
*„Jakkoliv má správní orgán při ukládání pokuty **volnost správního uvážení**, je **vázán** základními principy správního rozhodování, včetně povinnosti rozhodovat v obdobných případech obdobným způsobem.“*

Určení druhu a výměry správního trestu

- NSS** (sp. zn 3 As 24/2004, 739/2006 Sb. NSS), *„I když správní orgán rozhoduje na základě ... volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí **přezkoumatelné** a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. I v těchto případech musí správní orgán respektovat stanovené procesní postupy i elementární právní principy správního rozhodování“*.